

Walory turystyczne Gminy Nałęczów

Gmina Nałęczów zlokalizowana jest w północno - zachodniej części Wyżyny Lubelskiej w środkowej części Płaskowyżu Nałęczowskiego. Dzięki naturalnym warunkom klimatycznym, czyli położeniu w tzw. Niecce Nałęczowskiej gmina słynie ze specyficznego mikroklimatu. Dominujące na tym terenie gleby lessowe, przepływające dwie rzeki: Bystra i Bochatniczanka, urozmaicona sieć lessowych wąwozów oraz bogata szata roślinna, zdecydowały o dużej jonizacji powietrza. Przewaga wiatrów wschodnich powoduje wtłaczanie kanałami wąwozów do Nałęczowa powietrza, które w naturalny sposób przefiltrowane tworzy specyficzny, słabo bodźcowy mikroklimat. Walory naturalne zdecydowały, że jest Nałęczów jest jedynym w Polsce jednoprofilowym uzdrowiskiem o charakterze kardiologicznym, którego właściwości lecznicze zostały potwierdzone świadectwem Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Nałęczów słynie także z krystalicznych, wapienno- żelazowych wód leczniczych, które z powodzeniem wykorzystuje się m.in. w kuracji pitnej. Warto wspomnieć, że to właśnie stąd czerpie się popularne wody mineralne, znane jako "Nałęczowianka" i "Cisowianka".

Wąwóz lessowy w Nałęczowie, fotografia: Jan Rodzik

O walorach krajobrazowych Gminy decyduje pagórkowata rzeźba terenu wraz z licznymi wąwozami. Nałęczów położony jest w otulinie Kazimierskiego Parku Krajobrazowego. Z uwagi a cenne zabytki oraz walory krajobrazowe Miasto zostało wpisane do rejestru zabytków jako zespół architektoniczno-krajobrazowy. Spośród atrakcji krajobrazowych Nałęczowa należy wyróżnić: założony w XVIII wieku Park Zdrojowy, las i wąwozy, znajdujące się przy ulicach: Kombatantów i Sołdka w Nałęczowie, liczne szlaki turystyczne oraz ścieżki edukacyjne, których sieć jest ciągle poszerzana dzięki aktywności Lokalnej Organizacji Turystycznej „Kraina Lessowych Wąwozów”.

Park Zdrojowy w Nałęczowie, fotografia: www.naleczow.pl

Do atrakcji turystycznych miasta Nałęczów należą liczne zabytki architektoniczne, w tym:

- zabytkowe wille, budowane pod koniec XIX i początkach XX wieku w stylu szwajcarskim, włoskim i zakopiańskim, między innymi zabytkowe wille Podgórze i Ukraina,
- barokowy kościół pod wezwaniem Św. Jana Chrzciciela budowany w latach 1730-1772,
- Kaplica Św. Karola Boromeusza z początku XX wieku,
- kaplica u stóp Góry Poniatowskiego,

- Pałac Małachowskich, zbudowany przez Mariannę i Stanisława Małachowskich w latach 1771–1775 w stylu barokowym według projektu architekta królewskiego Ferdynanda Naxa znajdujący się w Parku Zdrojowym w Nałęczowie.
- Chata Żeromskiego, w której obecnie znajduje się Muzeum Stefana Żeromskiego (zaprojektowana przez Jana Koszczyc-Witkiewicza w 1905 roku),
- Ochronka im. A. Żeromskiego, budowla powszechnie zwana „Domem Światła” służyła zarówno dzieciom, jak i dorosłym, odbywały się w nim odczyty, spotkania, działała biblioteka. Po śmierci syna Żeromskich Ochronkę nazwano imieniem Adama Żeromskiego. Zgodnie z wolą pisarza placówka ma służyć społeczności Nałęczowa. Przez wiele lat funkcjonowało w niej przedszkole.
- Szkoła Ziemianek (budynek dawnej szkoły Żeńskiej Gospodarstwa Wiejskiego), w którym obecnie mieści się Dom Rekolekcyjny Diecezji Lubelskiej pw. MB Częstochowskiej. Za budynkiem roztacza się rozległa panorama na Słowiczą Dolinę.

Gmina Nałęczów to jednak nie tylko Park Zdrojowy. Na uwagę zasługują również obiekty usytuowane na terenach wiejskich, jak, np.:

- Zespół obiektów Stacji Kolejowej w Sadurkach,
- Zespół Pałacowy w Bronicach; w chwili obecnej znajduje się tam archiwum Biblioteki Wojewódzkiej w Lublinie,
- Zespół Dworski w Drzewcach, dwór drewniany wraz ze spichlerzem w Drzewcach, do którego prowadzi droga pośród szpaleru zabytkowych kasztanowców,
- Zespół Pałacowy w Czesławicach,
- Zespół Dworski w Sadurkach.

Gmina Nałęczów ze względu na unikalne walory przyrodnicze i specyficzne ukształtowanie terenu jest znakomitym miejscem do uprawiania turystyki rowerowej. Przez teren gminy przebiega kilka tras rowerowych, wyznaczonych przez organizacje rowerowe regionu, tj.:

1. Trasa rowerowa Jastrzębi Szlak – trasa nieoznakowana, dostępna na urządzeniach mobilnych,
2. „Lublin – Nałęczów – Kazimierz Dolny” – trasa oznakowana kolorem czerwonym

3. Szlak Nałęczów – Gutanów – trasa oznaczona kolorem niebieskim,
4. Trasa BTR1: Nałęczów – Wąwolnica – Niezabitów – Wojciechów – Nałęczów (28,13 km),
5. Trasa BTR2: MTB mini – Nałęczów – Wąwolnica – Bartłomiejowice – Rąblów – Wawolnica – Łubki – Nałęczów (31,73 km),
6. Trasa BTR3: Nałęczów – Czesławice – Ludwinów – Garbów – Gutanów – Góry – Olszowiec – Bronice – Drzewce – Nałęczów (38,30 km),
7. Trasa BTR4: MTB medio – Nałęczów – Wąwolnica – Bartłomiejowice – Rąblów – Kazimierz Dln. – Wąwolnica – Łubki – Nałęczów (63,30 km),
8. Trasa czarny łącznik (Nałęczów ul. Stanisława Augusta Poniatowskiego – Bronice) – oznaczona kolorem czarnym,

Oprócz oferty turystycznej i leczniczej Nałęczów przyciąga turystów również bogatą ofertą imprez cyklicznych, w tym między innymi:

- **Nałęczowska Wiosna Kulturalna** -maj,czerwiec. Impreza prezentuje dorobek artystyczny Nałęczowa, wszystkich placówek kulturalno-oświatowych z terenu gminy Nałęczów, zespołów amatorskich oraz prezentuje ważne wydarzenia artystyczne, zespoły Lubelszczyzny i z kraju. Są to: koncerty muzyki poważnej, rozrywkowej w wykonaniu profesjonalnym i amatorskim, folklor Lubelszczyzny i kraju, taniec nowoczesny i balet, koncerty poezji, turnieje recytorskie, literackie teatralne, warsztaty plastyczne, imprezy rekreacyjno-sportowe, konkursy i kiermasze,
- **Nałęczowski Festiwal Tańca** – czerwiec. Uczestnikami są zespoły dziecięce i młodzieżowe tańca współczesnego z terenu woj. lubelskiego. Festiwal połączony jest z warsztatami tanecznymi prowadzonymi przez znanych w Polsce instruktorów tańca – impreza o zasięgu wojewódzkim.
- **Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne** –lipiec. Coroczna impreza międzynarodowa, z udziałem zespołów reprezentacji narodowych.
- **Międzynarodowe Spotkania Pianistyczne** – lipiec. Cykl koncertów w wykonaniu światowej sławy pianistów połączonych z warsztatami
- **VIVA IL CANTARE** - Międzynarodowy Festiwal Sztuki Wokalnej, Letni Międzynarodowy Kurs Wokalny - sierpień
Dyrekcja artystyczna festiwalu: Beata Wardak, Leszek Świdziński, organizator: Nałęczowski Ośrodek Kultury oraz Europejska Fundacja Sztuki Promocji Wokalnej ,

- Festiwal Produktu Lokalnego w Nałęczowie,
czy
- Międzynarodowe Zawody Balonowe w Nałęczowie – impreza organizowana jest corocznie od 14 lat. W roku 2019 r. w ramach jubileuszu 100 – lecia Aeroklubu Polskiego impreza odbędzie się pod Patronatem Honorowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy

Mistrzostwa Balonowe w Nałęczowie, fotografie: <http://balloons.aeroklub.lublin.pl/>

Nałęczów nieustannie urozmaica swoją ofertę turystyczną. Od niedawna urokliwe zakątki Nałęczowa można zwiedzać z pokładu stylizowanych na zabytkowe turystycznych retro-meleksów. Wkrótce ma się również rozpocząć realizacja projektu zakładającego oznaczenie nowego szlaku turystycznego „Jastrzębi szlak” oraz modernizację zabytkowego Wzgórza Poniatówka w Nałęczowie, który Gmina Nałęczów będzie realizować w partnerstwie z Gminą Wąwolnica i Gminą Wojciechów.